

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Előfizetési ár:
Félévre 1200 K, negyedévre 600 K.
szétfűdéssel egész évre 2800 K.
szám ára 60 korona.

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztő és kiadó: Rónai Frigyes.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39. sz.
Telefon-szám 23.

Árnyékos sora 100 korona.
Hirdetések négyzetcentiméterenként 30 K.
szárműve.

A magyar korona 0-03

A zürichi értékjelentést Csonka-Magyarországon olybá veszik, mint valami finom és pontos szeizmografikus készüléket, melynek szavára nemcsak elhiszük, hogy a föld valahol csakugyan reng, hanem magunk is megremgünk és magunk körül mindent megingatunk.

A magyar pénz értékének mostani hirtelen zuhanása a legfurcsább tünetek közül való. Semmi benső értelmet, semmi külső magyarázatot rá nem lehet találni. Hisz nagy és bőséges termést adott a gondviselés a nyáron; gabonakincsünk értéke gazdasági lendületbe hozhatná az országot s emelkednie kellene a vállalkozási szellemnek, a munkakedvnek, a hitelnek s a forgó pénz vásárló erejének. Ehelyett a koronánk a teljes elértéktelenedés felé rohan, az árucikkek kínálata pedig a megfizethetlenségig drágul az egész vonalon.

Nem az a főbaj, hogy a zürichi tőzsdén valutánkkal ily cudarul bánnak s a magyar koronát oda fokozzák le maholnap, ahol az osztrák korona s a német márka fuldokol. Ez a nemzetközi piacon ma egy beteges irányzat, mely a kontremin segítségével akar milliárdokat és milliárdokat összeharászni, de ilyen váltásra, mely nem tarthat sokáig, egészséges fordulat következik mindig. Ki kell állni, ki kell bírni a megpróbáltatást, ez a közérdeke és közfeladata mindenkinek.

Naggyá a baj, katasztrófálissá a veszedelem növekedhetik nálunk, mert magunk is mindent elkövetünk, hogy a krízisbe belepusztuljunk. A zürichi szeizmografok jelzése folytán azt képzeljük, hogy ezuttal a Vezuv és az Aetna Csonka-Magyarország területén fog kitörni s fejvesztetten magunk devalváljuk a pénz értékét.

Koronánk balvégzete nem azzal pecsétlődik meg, hogy Zürichben hanyatlak a hozzávaló bizalom s a világpiacon börtömanővereket kezd ellene a spekuláció, — hanem itthon érik a leggyilkosabb csapások pénzünket azáltal, hogy ma-

gunk se bizunk benne, magunk se becsüljük meg. Ezzel igazoljuk a zürichi lebecsültetésünket s magunk csináljuk meg a gazdasági földrengést, amit a börszék szeizmografiai vakhír gyanánt világgá jövendöltek rólunk.

Mindenki hibás ebben országszerte, aki pénzünket lekicsinyli, az áruk értékét pedig szédületes magasságba hajtja fel. Így tolódot az a gazdasági élet súlypontja nálunk az árukra, melyekért képtelen árakat fizetünk koronákban. Így lett a népességünk fele csupa milliomosokká, másik fele pedig koldussá, de a jobban járt vagyona is tulajdonképpen fikció: mert a régi becsület tizfilleres pénz kétezer koronává, a régi jó ezerkoronás pedig egy millióvá fuvódik fel, a mostani szédületben.

Az igazság az, hogy a papirkorona nem attól lett értékessé, amit a jegybank számösszegben kiír rajta, hanem a magyar állam pecsétjétől mely nemzeti erőnk értékét és becsületét reprezentálja. Bizzunk ebben a magyar értékjelzésben, becsüljük meg a magyar pénzt itthon, úgy megfogjuk becsültetni Zürichben is.

A valuta javulása.

A multkor kezembe akadt egy osztrák ezer koronás bankjegy. Figyelemmel elolvastam a rajta levő szöveget és valószínűleg elnevettem magam, amikor szemembe ötlött az a mondat, hogy az osztrák-magyar bank e bankjegy előmutatójának kívánságára azonnal fizet ezer koronát törvényes ércpénzben! Ha az osztrákoknak annyi törvényes ércpénzük lenne, hogy minden bankjegyet be tudnának váltani, akkor az ő valutájuk még az amerikaiénál is feljebb állana. De sajnos, ez a megjegyzés nemcsak az osztrák pénzre vonatkozik, hanem a magyarra is, sőt mondhatjuk Európának legtöbb államára és kivéve talán egyes kisebb a háboru által nem érintett vagy a kereskedelmi közvetlen kapcsolaton kívül eső államcskákat, a világ valamennyi államára. Mert hiszen már béke idején a kereskedelmi szokás szerint

minden állam kétszer akkora bankjegyszeget bocsáthatott ki, mint amennyi ércpénz, tulajdonképpen aranypénze volt. Béke idején sem volt annyi igazi aranyércpénz készlet a világon, mint amennyi bankjegy forgott közkezen. Hát még most!

Valamelyik közgazdász és kiváló pénzügyes kiszámította, hogy nincs a világon annyi arany, amellyel ma a bankjegyek billióit fedezni lehetne. A világ pénze tehát a régi értelemben nincs megalapozva, a világ pénzének nincs fedezete, vagy legalább igen csekély részben van csak fedezete. De a pénznek kell fedezetének lennie, mert különben nincs vásárló ereje. Viszont a világherkedelem hozzászokott már az aranyfedezethez és nem tud még más fedezetre áttérni, talán azért, mert az az állam, mely ma a világpiacon uralkodik, Északamerika, bir annyi aranyfedezettel, amennyire szüksége van s ezért nem enged a régi elvből. Bizony válságban van ma a pénzpiac. Az aranykészlet kérdése a dolog sarkpontja. Igen ám, csak hogy annyi aranyat, amennyire a világ pénzpiacának ma szüksége van, előteremteni s azt az óriási bankjegyhalmazzal mellyel a világ ma dolgozik, fedezni nem lehet. Ez borzasztó dilemma s e dilemmából a kivezető utat megtalálni igen nehéz.

Csak egy út lehetséges, amely abból a dilemmából kivezet. Ha arannyal nem lehet a bankjegyek tömegét fedezni, úgy más lehetőség alapot kell keresni. Az aranyat pedig értéktelenníteni kell. Az értéktelennítés vagy úgy történhetnék, hogy a vegyesek kitalálnák annak módját, miként lehet olcsó módon műaranyat készíteni, ami az arany értékét egyszerre leszállítaná, vagy úgy, hogy a világ összes államai kimondanák, hogy az arany ezentul nem képezi a pénz fedezetét. Az előbbi fantasztikus, de az utóbbi lehető. Hogy lehető, annak jeleit máris láthatjuk. Hiszen nálunk Csonka-Magyarországon már minden téren áttér a kereskedelem a buzavaltúra, ezt fogadva el a bankjegyek fedezetének. Van tehát olyasvalami, ami az aranyat helyettesítheti. De mert nem minden országban van annyi buza, hogy az a bankjegyek

Köszeg szab. kir. város Rákóczy szabadságharcának ideje alatt.

(Eddig nem közölt adatok nyomán.)

Bocskay István, Bethlen Gábornak hadai által történt megszállásnak egyes részleteit már nyilvánosságra hoztam, ezuttal Rákóczy korszakából kívánok egyes eddig homályban maradt epizódokat elmondani.

Midőn a kuruc hadsereg Köszeg várost ostrom útján elfoglalta, városunk — mint egy helyen olvastam — ki volt szolgáltatva úgy a kurucok, mint utóbb a császári hadak járásának, sanyargatva a polgárságot, melyet kényszerítették a hadak részére élelmet és különböző katonai felszerelést szállítani. S a polgárság szállított, bár nem szívesen, mert nem volt biztosítéka, hogy a szállítandó felszerelésnek árát meg is kapja. A polgárságnak ezen aggodalmát hűen kifejezi Károlyi Sándor, Rákóczy fejedeleme egyik vezérének a monyorókeréki táborban 1704. évi augusztus 17-én kelt és a városhoz érkezett levél, melyben értesíti, hogy a kurucok részére szállított munitióknak árát majd megfizeti a fiscus, kivel már beszélt. A levélben sürgeti egyuttal a puskáknak elkészültét, melyekre az „acélt“ a mesteremberek már megkapták. Személyes „insurgálásra“ is felhívja a köszegieket, mert elérkezett az idő, midőn a

„fejedelemhez a hűséget cselekedettel kelletik“ bizonyítani, de mikor „az ember cselekedni nem akar, örökké kifogást talál.“

Köszeg városból a kurucok gyakran portyáztak a vidékre és ily portyázás közben — hisz háboruban nem kényeskednek és a magántulajdon szentségét sem becsülik — nem feledkeztek meg bizony zsákmányolásról sem. Sokakat nem az igazságos ügy, hanem a prédának biztos kilátása esábitotta a katonai pályára. Ilyenkor szabad a fosztogatás. Ki is fosztották Borostyánkőn gróf Batthány kastélyát, mely akkor báró Preinberg Victor Zsigmond tulajdonát képezte. A lopott holmit, leginkább fehér- és selyem bársonyruhát két ládába zárták és Köszegre szállították. Szinte csoda, hogy e drága holmit fel nem osztották maguk közt és elnem hárdálták, mert a város a kuruc veszélynek elmulása után, vagyis 1711. évi december 4-én a holmit a jogos tulajdonosnak a városházán leltár mellett visszaadta.

Amint már fentebb megemlítettem, városunk tulajdonoson ki volt téve a hadak „járásának“, melynek nyomában rettegés, erőszak, fosztogatás, kárvallás és nyomor fakadt. Mindezen városunknak pusztulását fenyegető körülmények arra indították a városi magistratust, hogy 1706. évi február 3-án neutralitását határozta el. Határozatát következőképp indokolta: „minthogy az mi helységünknek, vagyis Városunknak erőt-

lensége nem arra való, hogy az Idegeny Nemzetnek közel való volta miatt, vagy egy ellen, vagy mások ellen subsistálhatna, kibez képezt más Városok példájára, hogy tovább is subsistálhasson tanácsos az Neutralitást ampletalni és in locis debitis proponalni, S azon lenni, hogy obtinealhassuk. 2. Nyilvánvaló, szegény Városunknak az Tűz miatt való halhatatlan Casussa és azon alkalmatosághal mind Embereink levágásában, Ilázok földulásában, Személyek kifosztásában (Salvo honore), mindennemű szarvas és másféle marhák igetésiben és elhajtásában sok kárvallásunk. Azért ha valami akármi nével nevezendő személynél vagy másféle impositiok az Mellosagos Fejedelemtől, utánna való Tiszteitül, csak Nemes Vármegyétul lennének és eddigh is lett volna, az fölleb említet kimondhatatlan kárvallásra nézve az Exemptiok kölgoalnyi és sollicitalni.“

3. „Tudgya minden ember, hogy az mi helsegünk és Városunk mindannyi Kruczjárásban és időben semmi hostilitust senki ellen sem exercealt, és mi miattunk akar föl akarata mindenik szabadon elmehetett. Az Presidialis Idegeny nemzet nyakunkon volt ugyan (császári hadra céloz), annak mi nem resistalhattunk. Non obstante eo die 19 Aug. Anni 1705. Szekeres István kapitány circiter 87 számu válogatott Szarvas mirháinkat és Lovainkat 3000 forintigh valot elhajtván viszha akartuk ember-

elegendő fedezetek szolgálhatna, még más ilyen alap után kellene nézni. S van ilyen alap is. Itt van a nemzeti vagyon. Felszámítható volna minden nemzeti vagyon. Vagyis nemcsak államvagyon, de a magánvagyon is, tehát a föld, a házak, az ékszerek, a bútorok, a ruhák, vagyis minden, ami a nemzet birtokában van s ez szolgálna fedezetül. Természetes, hogy ezt a vagyont meg kellene becsülni. De nem mi magunk becsülnék meg, hanem idegenek s viszont mi megint másoknál becsülnék azok vagyonát, hogy ez a becslés igazságos és arányos legyen. A becslés aránya szerint azután egy világbizottság kimondaná, mennyi bankjegyet adhatnánk mi és mennyit minden nemzet. A bankjegyek ennélfogva nem azt jelentenék, hogy a kibocsátó nemzet ezeket a bankjegyeket arányban váltja be, hanem a nemzeti vagyon jótállása mellett kiadott váltók volna, amelyekért az egész nemzet teljes vagyonával jót állana. Ennek következménye volna, hogy a mi pénzünk megkapna az igazi értékét és a mi hitelünk megszilárdulna.

Ha ezek a most felvetett eszmék még csak a jövő zenéje is, biztosak vagyunk benne, hogy eljő az idő, hogy ezek, ha nem is ilyen, de hozzá hasonló alakban realizálódnak majd az életben, mert minden jel arra mutat, hogy az aranyváltával többé dolgozni nem lehet.

Hírcetmények.

Közölni teszem, hogy a város tulajdonát képező gyümölcsfák ezidei gyümölcs termésének arverése f. évi július hó 29-én, vasárnap délután fog megtartatni. Az arverés kezdődik délután pont 2 órakor az alsó vámbáznál.

Közölni teszem, hogy a m. kir. népjóléti és munkügyi miniszterium pályázatát hirdetett a hadütközött gyermekek és a hadiárva részére megállapított ösztöndíjakra, illetve ezen gyermekek intézeti elhelyezésére. Pályázati feltételek stb. megtudhatók Városháza 14. számú szobájában, hol ez ügyben érdekeltek f. évi augusztus 20. ig felvilágosítást nyerhetnek.

Ismételtén felhívom azokat a megbízható, buntetlen előéletű írni-olvasni tudó magyarul beszélő férfiakat, akik hivatalos fertőtlenítővé akarják magukat kikepeztetni, hogy legkésőbb f. évi aug. hó 1. ig jelentkezzenek a Városházán (I. em. 8. ajtó). A jelentkezők közül megfelelőek talált egyenként kiküldetik az augusztus 2-án

seges emberek által váltannunk, az minthogy vízbe is igerte volt, de ugyan fölünk csak el vesztette, vízbe nem utat. Ugyan nem sok idő múlva Kis Gergő (kuruc hadnagy) az Vago Barnot el haitvan 337 forintért cireiter köllött vízbe váltannyi. Ugyan az Kis Gergő utanna két héttel cireiter 292 fojos marhamkat elhaitvan 866 forintal vízbe köllött váltannunk. Azért respecta omnium az satis factio: kernyi kol s sollicitalnyi."

A városi magistratus e határozatában még megkéri az egri püspököt, hogy szokott „uri gratiája szerint” a várost „patrocínálja”. (Az egri püspök Rákóczynak bizalmas barátja volt.)

Végül pedig kijelenti a magistratus, hogy Károlyi Sándor ezelőtt két esztendővel „a hadak szükségére” Ambrosi Samutól és a városi cassától 500—500 forintot vett át és Forgách Simon ugyancsak hadiszükségletekre (csizmákat s ruhát) 800 forint értékben.

A kuruc csapatoknak elvonulása után városunkat a császári hadak zaklatták. Egyazon időszaktól reánk maradt kimutatás szerint 1709. évi november hó 1. től 1710. évi április hó 1. ig vagyis félévre 4554 forint contribuciót tartozott nézni. E contribucióból részesedett: Nehem gyalogezred 218 forint 57 krajcár, hg. Lubomersky dragonyos ezred 200 frt., Schönborn dragonyos ezred 1000 frt., Martini alezredes 164 frt., Schwedler török tolmács 526 frt., Stefanitz élelmezési tiszt 228 forinttal. Vasvármegyében a város befizetett 1900 forintot.

Az itt elmondottak csak epizódok, melyek korántsem merítik ki Magyarország legdiesőbb szabadságharcához, édes hazánk egyik legnagyobb alkjához Rákóczy fejedelemhez fűződő eseményeket. Közéttettem, mert minden akkor lezajlott eseménynek legkisebb részlete is érdekel.

Budapesten kezdődő fertőtlenítő tanfolyamra, ahol ingyenes lakást, ellátást, valamint zsebpénzt kap.

Iambrits Lajos polgármester

Ipartestületi közlemények.

Felkérletnek azon iparosok, akik az ipartestületi szövetkezeti üzletrészeiket még nem vették fel, hogy azokat a hivatalos órák alatt eszközölhetik.

Dömötör Gyula ipartestületi elnök.

Régi nóta . . . elfeledték.

Régi nóta . . . elfeledtek . . .
Kun van már a ven primás,
Aki olyan szépen húzta,
Mint azóta senki más.
Le-lezokótt egy-egy könnye
A reszkető hurokra.
Attól sirtak olyan busan:
„Mégvirrad meg valaha!”

Nemán nezem ráncos kepet,
Melyre egy-egy könny száladt.
Ugy hallgattam a nótaját,
A szívem majd megszakadt.
Rám-rám nézett, odahajolt
A fülemhez, úgy húzta,
Aztán ketten együtt sirtunk:
„Mégvirrad meg valaha!”

Kelj fel egyszer ven primásom,
Hozd el régi szerszámod,
Melled tettek pajtasaid,
Koporsódba találd!
Nem bírom már egymagamban,
Hosszu most az éjszaka
Húzd el egyszer, csak megégyeser:
„Mégvirrad meg valaha!”

Patonay Sándor.

H I R E K.

Előfizetőink és olvasóink szives tudomására adjuk, hogy a korona nagy esése következtében az újságpapír 800 K kilónkénti ára 1700 koronára emelkedett, miért is kénytelenek vagyunk a lapok árát ha nem is duplára de legalább 60 koronára emelni, hogy legalább egy zsemlét vehessünk a békébeli három helyett. A makulatura ára kilogramonként 700 korona.

Hivatalbalepes. Dr. Schnell Aurél az ev. egyházközségnek új felügyelője, f. hó 22. én ünneplés tanácsulésén foglalta el hivatalát. Beköszöntőjében vázolta az egyházközség vezetésénél érvényesítendő irányelveit, hangsúlyozva, hogy a rábízott munkakört nem tisztésnek, hanem szolgáltatnak kívánja tekinteni, s ezt a szolgálatot lelkiismeretes hűséggel öbújítja az egyházközség javára betölteni. Az új felügyelő iránti bizalom és ragaszkodás megnyilatkozott azokban a közvetlen szavakban, amelyekkel dr. Tirsch Gergely lelkész az egyháztanács, Hammer Gyula a tuncstület, Arató István a leánygimnázium nevében üdvözölte a hivatalába lépő felügyelőt. Az egyháztanács gyűlésén elhangzott ünneplés szavakból mindenkiben megerősödött az a meggyőződés, hogy az új felügyelőben, az áldott emléku Schnellerek hitbuzgó ivadékában oly világi vezetőt nyert, akinek működése elé a mostani nehéz időkben is méltán tekint őszinte bizalommal és jó reménységgel.

Az ev. egyházközség ügyesze dr. Schnell Aurél, egyházközségi felügyelővé történt megválasztása folytán lemondott. A megüresült ügyészi állásra az egyháztanács dr. Stür Lajost választotta meg.

Parancsnokság átvétel. Hegedűs Gyula esendőrezredes, akit Budapestről Szombathelyre helyeztek, megérkezett és átvette a kerületi parancsnokság vezetését.

Halálozás. A halál ismét elragadott egy értékes emberéletet. Höllig Gusztáv Adolf, a m. kir. áll. jegyintézet felügyelője és a szombathelyi főköntézet főnökhelyettese e hónap 21. én 47 éves korában Szombathelyen váratlanul meghalt. Rendkívül szorgalmas és lelkiismeretes tisztviselő volt, aki odaadó és kiváló munkásságával mindenkor kivívta előjárói legteljesebb tiszteletét és nagyrabecsülését. Mint ember pedig mindig úgy érzett és cselekedett, ahogy kötelességtudása és lelkiismerete megkívánta. Korai halála mély gyászba döntötte özvegyét, egyetlen fiát, nővérét, öz. Budaker Károlynét és a Fliegenschnee-családot Felsőőrött.

Sulyos csapást mért a sors keze a köszegi Draskovits családra. Draskovits Gábor dohánykiszáradás, ki még a múlt vasárnap délelben trafikját lezárta, hétfőn délelben kiadta a lelkét. A hazájáért megvakult hős, ki vakasága dacára mindig kedélyes társalgó volt és közszeretében állott a közönség előtt nem sejtette azt, hogy hétfőn már nem ő nyitja ki főtéri kis üzletét. Vasárnap délelben hazaérkezve birtelen rosszullétről panaszkodott s lefeküdt. Néhány óra múlva rettenetes fájdalmi keletkeztek, mire orvost hívtak. Az orvos bőlesavarodást állapított meg és rogtóni műtét végrehajtását vétele szükségesnek. Azonban a beteg állapota oly rohamosan rosszabbodott, hogy elszállításra lehetlenné vált, mert a rázkódtatás következtében utközben érte volna a halál. Hétfőn délelben szivgörgeség állott be és délelben 1 órakor örökre becsukódtak világtalan szemei. 24 óra alatt végzett a makacs kör a különben megéleterés 43 éves Draskovits Gáborral, ki a világháborúból alaposan kivette a részét és mindig lelkesedéssel beszélt élményeiről. Mellét több kitüntetés díszítette. Temetése szardán délután ment végbe nagy részvét mellett, melyen a helybeli zászlóalj és a tisztikar is képviseltette magát. Özvegye és két gyermeke gyászolják az oly korán elragadott családját.

Halálozás. Hétfőn hunyt el 55 éves korában Kiss Kálmán bírósági végrehajtó hosszas szenvedés után tüdővész következtében. Temetése szardán ment végbe nagy részvét mellett. Hat gyermeke, melyek közül négy kiskoru és özvegye gyászolják az elhunyt kenyérkeresőt.

Kik nyaralnak Köszegen? Scheibler Istváné 2 gyermek asztalosmester neje, Deutschné 5 személy Szombathelyről, Kömlödi Molnár Miklós, Arató Frigyes és neje Budapestről, Hajdu Jenőné és 2 gyermeke, Deutsch Béláné és 3 gyermeke, zábori Záborszky Sándorné és Edith, Dr. Miklóssy Jenő, neje és gyermeke, Dr. Dukesz Miksáné ügyvéd neje és leánya Győr, Koiss Géza m. tan. neje és 2 gyermeke, Hirschenstein Lajosné és gyermeke, Dr. Dabis A. és leánya, Scheibler Istvánné és 2 leánya, Dr. Biczor László táblai titkár, Mencil Arnoldné és 2 leánya, Biczor Dániel isk. igazgató, öz. Wittichné polg. isk. tanár Budapest, Basler Rudolf neje Bics, Csizmadia László főlevéltáros és neje Szombathely.

A kath. jótékony nőegylet augusztus hó 5. én délután 5 órai kezdettel a köszegi zenepártoló egyesület 30 tagu zenekarának közreműködésével hangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendez a Mulató kertjében. Belépődíj személyenként 300, családjegy 600 K. Kedvezőtlen időjárás esetén a mulatság a teremben lesz megtartva.

Goda Gizi fenyves karrierje. Operánk egy évi sulyos betegségéből fölépült fiatal koloraturájához a berlini nagyoperából szerződési ajánlat érkezett az első koloratura állására. Tekintettel arra, hogy a művész az magyar állan iránt betegségé alatt tanusított nobilis viselkedéseért nagy hálát érez, a m. kir. opera vezetőségével való értekezés után fog az ajánlat elfogadásáról dönteni. Az aug. 4. én a leánygimnázium diszertében fél 9 órai kezdettel tartandó hangverseny-programm egyébként a következő: Schubert: H. moll befejezetlen szimfonia. (Helybeli műkedvelők zenekara, dirigál: Stür Lajos). Goda Gizella számai: Meyerbeer: Dinorah. Arnyéktánc. (Rilkai halható nagy koloraturpartia). Delibes: Cadixi leányok. Dell'acqua Villanel. Szünet. Dell'acqua: Menuetto. Carmen. Michaela ariája. Strauss R. Ständchen. Dientz: A megtért. Szünet. Rigoletto: Silda ariája. Reger bölcsődal. Lavotta: Mezei bokréta. A zongorakíséretet Reményi Ferenc látja el. Rigoletto zenekari kísérettel megy, hangszerelte és dirigál dr. Marton Jenő.

A köszegi leányoknak ismét egy kellemes meglepetést árulhatunk el, ugyanis a helybeli kereskedelmisták augusztus 14. én a Mulatóban táncestélyt rendeznek. A rendezőség már készülődik, hogy a sikert minél jobban biztosítsa. Mi azt hisszük, hogy ez meg is lesz, hiszen úgy tudjuk, hogy a rendezés munkálataiban a főiskolások és az Aranyifjuság is buzgókodik.

A városi utak mentén igen szép az idén is a gyümölcsstermés és feltűnően bőseges az almatermés. A gyümölcsstermés eladása ma délután kezdődik az alsóvámnál.

Hangverseny. Az evang. négyzet és a ker. gyorsregély javára ma este a leánygimnázium nagytermében tartandó hangverseny műsora igen szép és magas művészi igérkezéig. Narbeshuber Zuzsi zongoraművész, és Klasánszky János eladják Grieg E. op. 45 C moll szonátáját. Chonorányi Kornél néki Liszt F. „Halálom mély” és Reger M. „Maria Wiegenlied”-jét, zongorán kíséri át Hegedüs János. Narbeshuber Zuzsi eljátsza Schuman Fasching-schwarzkjút. Szünet után Bruck M. op. 26 Hegedűkoncertje kerül előadásra zongorán és hegedűn, követi azt Donazetti nagy ária az „Ézred leánya” c. operából mint ének szám és befejezi a műsort Chopin Etudje mint a vendég művésznek egyik legszebb előadási darabja.

Az orkeszter-zenekar hangversenyt múlt szombaton este a Mulató kertjében nagyszámú közönség hallgatta meg. Kovács Ferenc karmester újabb bizonyítékát szolgáltatva eredményes fűradozásának és a nemrégiben alakult munkedvelő zenekar dícséretes szorgalmának. A közönség élvezettel hallgatta a kitűnő műsort és minden számát lelkes tapsokkal honorálta. Az általános tetszésnek tulajdonítható a közönség körében megnyilvánult azon óhaj, hogy ily hangversenyes estély rendezését szívesen látja és azt minden alkalommal támogatni kész. A helyiség is nagyon megfelelő. Rossz időjárás esetén rendelkezésre áll a nagyterem. Az itt nyaraló családok is szép számban jelentek meg a hangversenyen és nagy elismeréssel nyilatkoztak a zenekar játékáról.

A hangverseny, mely múlt szombaton este az evang. leánygimnázium dísztermében Sarlay M. énekesnő, özv. Block Ferencné és Zwierkiewicz Robert gondok művész kézműködésével játszott le, tekintettel a házi zenekarunk által a Mulatóban rendezett kertihangversenyre, nem a legjobban sikerült. A tanulság az, hogy Kőszegen egynapon két hangversenyt tartani nem ajánlatos.

Uszovereny rendez a közlegi Sportegylet augusztus hó 12-én délután az alreáliskolai uszodában a soproni „Pannonia” uszó egyület közreműködésével. Benevezések augusztus hó 8-ig Romai Frigyes hírlapjuzletében eszközölhetők 200 korona benevezési díj ellenében. Díj talan tremngidő naponként reggel 6 tól 8 óráig a fenti uszodában.

Rendkívüli városi közgyűlés volt tegnap délután, melynek legfontosabb tárgya a villamos egységek emelése tárgyában megindult hatósági eljárás volt. A képviselőtestület elfogadta a tanács javaslatát, hogy a miniszterium által kiküldendő bizottság döntésén az egységek megállapítása tárgyában. A döntőbizottság kiküldését a Ganz-cég kérte, mert nem adta meg a város az általa kért egységárat. — A vágatási és szemledijakat a földmívelésügyi miniszterium rendeltele értelmében állapította meg. A Nemez és posztógyár hidat épít a Gyöngyös patakon, melyhez írt kér kedvezményes áron. Tekintettel arra, hogy ezen hid megépítésével a teherforgalom a régi sétányról elterelődik és mert a gyár az új vásártérhez telket adott a városnak. A tanács 25% árkedvezményt javasolt, de a közgyűlés elutasította. Szabályrendeletet alkotott a város a gyepesterségről és a pócegödörtisztításról és a díjakat is megállapította. Stine Jánosnak a város kötelékébe való felvételét kiállításba helyezték. Farkas Vilmost nem ismerték el közlegi illetőségűnek. A közgyűlés egyes pontjairól jövő számunkban hozunk tudósítást.

A városi szegényektől megvonták a kedvezményes lisztellátást. Az idevágó miniszteri rendelet ugyanis csak a hadiözegek, hadiárva és hadirokkantak részére állapít meg kedvezményes lisztet és mindenkit más kizár abból és így Kőszegen is igen sokan esznek most az ugynevezett hadilisztől. A városok polgármesterei mozgalmat indítottak, hogy a városokban lakó és közellátásra szorulók továbbra is kapják meg a kedvezményes lisztet s azért ez ügyben a városok polgármestereinek egy küldöttsége tiszteleg jövő kedden a miniszterelnöknel. Kőszegről polgármesterünk is résztvesz a küldöttségben.

Talált tárgyak: egy retikül pénz, zsebkendő és más aprólékos tartalommal, egy tejföltálcanna egy ezüst amulett, egy aranyozott medallion. A jogos tulajdonosok átvehetik az áll. rendőrségnél.

A városi mozi építéséről irtunk múlt számunkban. Most egy ajánlat érkezett a városhoz, mely igen kedvező feltételek mellett építendő föl és rendezendő be a mozi, mely tíz év múlva a város tulajdonába menne át. A tárgyalások folyamatosan vannak.

A bozsóki önk. tűzoltóegylet 40 éves jubilaris ünnepségére a közlegi tűzoltóegylet Flamisch Gusztáv tűzoltótiszt vezetésével küldöttségileg résztvesz 12 taggal. Az ünnepélyre, mely ma játszódnak le Bozsokon Kőszegről sokan fognak elmenni.

A kémények összeírását végzi Erdődy Tamás gróf városi tűzoltótiszt, hogy a kéményseprési díjak megállapításánál pontos adatok álljanak a város rendelkezésére. Az összeírással kapcsolatosan egyben a kémények állapota is felülvizsgáltatik és a rosszkarlan levők javítása iránt hatósági intézkedés történik.

A halói országos vásár valószínűleg a falu népének elfoglaltsága miatt nagyon gyenge volt. A felhajtás 80 drb. lóól 50 drb. marhából és 200 drb. sertésből állott. Ebből elkelt 27 ló 700.000 K-tól egymillió árban, 24 drb. szarvasmarha 700.000 K-tól 1.300.000 koronás árban és 140 drb. sertés, melyek közül a fél évesekért 60-tól 90.000 koronát is fizettek. A kirakodó vásár is igen lanyha volt. Hiába, minden diaga és kevés a pénz, kevés a vásárlási tehetség.

Hírek a főiskolások köréből. A főiskolások a falusi kiszállások programjával már elkezdülték, a jövő héten már Szerdahelyen műsoros táborozást tartanak. — A jövő tanévre szülő felvételi hirdetemény már megjelent, ezirint az egyetemre való felvételi kérvényeket augusztus hó 31-ig lehet beadni az illető kar dékánai hivatalának.

Megnyit a cukrászda a Várkerő a volt Kutschdy-féle ékszerüzletben. Bár évtizedek óta áll már fenn ez az üzlet a Városház-utcában, azonban mégis jobb és exponáltabb helyre került most Székér József jéhirnevű cukrászdája mert egy hétköznapon mint vasárnap mégis csak a Főtér, a korzó a legnépesebb.

A közlegi Általános Temetkezési Segélyegylet felkeri tagjait, hogy a Draskovits és Kiss tagok elhalalozásával esedékes segélydíjat szerdán aug. 1-én este 6—8 órakor az ipartestületben befizetni szíveskedjenek, mert a nem fizetőktől, azok költségetérogznak a díjak beszedetn.

A zsemlye a mai raptól kezdve egyenlőre 60 koronába kerül (és ismét 5 milliméterrel rövidebb az átmérője).

Halálos ítélet. Csögör Jenő volt közlegi kommunista vezért a budapesti katonai törvényszék hazaárulás és kémkedés miatt kötél általi halálra ítélte. Az ítéletet végre is hajtották. Büntérsa Schatzl Gusztáv 14 évi börtönt kapott.

GUTH VILMOS

fa- és diszműsztergályos üzeme,
Szombathely, Kossuth Lajos-utca 19.

Készít minden e szakmába vágó munkákat, úgy mint villamos állólampát selyem ernyővel, könyv-és virág állványt, függöny-, kotta-, törülköző-, gyertya ruhatartót, álló- s falifogást, zongoraszeket, tölcser, hordócsapot, biliárdkötőt szifakorongot, gyermek-kocsit facsillárokat, golyót, kuglibabát, stb. stb.

Ön rosszul számol,

mert nem a vételár a mértékadó, hanem — hogy mennyire kiadós a használatban. — A „kavédaráló” jegyű Franckból csak feleannyi szükséges, mint más kavépótlékből és mégis jobb kávét kap. Csak olyan csomagokat fogadjon tehát el, melyen gyári jegyünk: a kavédaráló — és aláírásunk: FRANCK HENRIK FIAI — található.

Tilos a személtarakodás az alsó Eitner malom feletti partszakadékban. Az ez ellen vétőket a város szigoruan bünteti.

A kommunizmust eltette egyik helybeli vendéglőben Stefek Albin szombathelyi szobafestő és mázolósegéd, aki munkát keresni jött Kőszegre. A vendéglőben jelen voltak egyike feljelentette a rendőrségen mire őrizetbe vették.

Panaszok érkeznek a szerkesztőséghez az iránt, hogy néhány pornografikus rajzművész sajnálja a művészetének gyakorlásához szükséges rajzpapírost s inkább a kávéházi márványasztalokat használja fel nemtelen és szemtelen gondolatainak megrögzítéséhez. Méltán megbotránkozhatik egy finomabb és jobb érzésű vendég, ha véletlenül hölgytársasággal egy ilyen bemoesolt asztalhoz kerül. Jó lenne ezeket a „művészeket” megfigyelni és kozszemérem elleni kibágás miatt feljelenteni. Egyébként a kávé is segíthet a bajon, egyszerűen cseréltesse ki a fehér márványasztalokat feketére, azon nem látni meg.

Éjjeli csendhaborítás és botrányos ve-rekedésért feljelentették Horváth János, Maitz Károly és Schlaffer Ignác közlegi lakosokat. — Ugyancsak éjjeli csendhaborításért lettek feljelentve Farkas János közlegi és Kutschi József alsólászlói lakosok.

Anyakönyvi kivonat az elmúlt hetéről. Születések: Horváth János—Horváth Róza: József r. k., Kappel Anna hajadon: Nándor ág. ev., Lámcsák János—Kappel Julia: János ág. ev. Halálozások: Kiss Kálmán 55 éves, tüdővész, Draskovits Gábor 43 éves, bélesavarodás, Schmall Mária 24 éves, tüdővész, Laasz Józsefné 66 éves, tüdőgyulladás, Kappel Nándor 4 napos, rángógöres.

A negyedik parancsolat ellen vétett Balázs István közlegdoroszlói lakos, mert a vele házközösségben élő édesanyját özv. Balázs Mihály-nét megverte és földre teperte miáltal 8 napig gyógyuló testi sértést követett el rajta. A csendőrség feljelentette a szombathelyi kir. ügyészségnél a magáról megfeledezett fiut.

Felemlitek a kazánvizsgálati díjakat. A miniszterium, tekintettel az általános drágulásra gazdasági helyzetre, a kazánvizsgálatok és kazánpróbák díját a régi összegekről 1200 koronára emelte fel.

Szombathelyi cég millió csempeszési hire. Sopronból írják, hogy a soproni detektívek a győri állomáson a vámbatósággal együtt végigkutatatták pár nappal ezelőtt az egyik vonatot és a vonat mozdonyának szeneskoocsijában mintegy ötmillió korona értékű textilárut találtak. A lap szerint a rögtön megindított nyomozás folytán megállapítást nyert, hogy az áru feladó Paul szombathelyi és Rosenberg pápai kereskedők, akiket vámszalás és csempészés miatt rögtön egymillió korona pénzbüntetésére ítéltek el, az árut pedig a rendőrség lefoglalta. Az eljárást a vasuti alkalmazottak ellen is megindították.

Képesítéshez kötött új iparágak. Az új ipartörvény végrehajtási utasítása igen megnehezítette az új iparengedélyek megszerzését. Az új ipartörvény szerint megfelelő képesítés szükséges a kéményseprőknél, fogtechnikusoknál, fűhőmérőtisztítóknál, a drogériaüzleteknél a szállítóknál és még több iparágban. — Az új iparengedélyek számát szabályrendelettel állapítják meg a helyi viszonyokhoz megfelelően.

Középiskolát végzett tanulók, kik tanulmányukat bármilyen okból tovább nem folytatják, a legtanulmányosabb szakmában a könyvnyomdászatban képezhetik magukat tovább. Több szellemi mint fizikai munkát végez s emellett állandóan fejlesztő tudását, később pedig magas fizetésre tehet szert. Jelenleg e lapunk nyomdájában van néhány ilyen állás üresedésben. Bővebbet a tulajdonosnál.

Borzalmas autoszerencsétlenség. Különös és borzalmas rettenetes gépkocsiszerencsétlenség történt tegnap délelőtt 11 óra tájban a Siófok felé vezető országúton Martonvásár közelében. Kálay József budapesti vaskereskedő nagyobb társasággal kirándulásra indult Siófok felé. Utközben, amikor a gépkocsi teljes sebességgel haladt az országúton, a kocsis utasainak előadása szerint, a soffőrt szívvelhűdés érthette, meghalt és az autót vezető nélkül száguldozott előre az uton anélkül, hogy az utasok bármit is észrevettek volna. Az első kanyarodónál bekövetkezett a szerencsétlenség. A hatalmas turakocsi nekiment az országút menti kőrakásnak, felborult és az árokba hengeregve összetört. A soffőr teste a felismerhetetlenségig összeroncsolódott és nyomban meghalt Kálay Lajos nyug. főmérnök is. A kocsis többi utasai súlyosan megsebesültek.

Verengző bivaly. Szany községben még divik a bivalytartás ép ezért van a községnek egy bivalybikája is, amely eltérően a jellegzetes bivalylustaságtól szörnyen vad, hoves és rabiatustermészetű. Ezt a kurázsiz bivalybikát, mert már csinált egynéhány galyibát, nem hajtották soha a csordára, nehogy ismét bajt okozzon. Minap azután, nem tudni miért, a bivalyosord is kihajtotta a vadóc bivalybikát a legelőre. Az állat egész nap jól viselte magát, már-már azt hitték, hogy megjamborodta magát, midőn este hazahajtás alkalmával megint csak rakoncátlankodni kezdett. A csordás fia fűtykósával feléje közeledett, hogy rendre intse, de a bika felhorkant s egy hatalmas ugrás után szarvaira kapta és a levegőbe dobta a fiut. Az öreg csordás, hogy fiát megmentse a további támadástól, a bikához rohant, az állat azonban háromszor egymásután oklelte fel a szerencsétlen embert, akinek mellét már annyira felkoncolta a megvadult állat, hogy szíve, tüdeje és egyéb belső szervei látható volt. Csak nagynehezen tudták az elősiető emberek megakadályozni a további vérengzést. A csordás életbenmaradásához nincsen sok remény.

— Próbálja meg Ön is és meggyőződik róla, hogy FILIPP harisnyakotdájében bőkebeli anyagból készült harisnyák, zoknik a legtartósabbak és ugyanazon színű és minőségű pamutból bármikor megfejelhetők. Szombathely, Széll Kálmán-utca 6. — Ugyanott jumperek minden színben 950 K-tól 1500 K-ig kaphatók.

Budapesti valuta-árfolyamok:

Budapest 3.

Font Sterling	77.240 K.	Dollár	16805 K
Schw. frank	3000	Francia frank	1007
Lira	740	Sokol	500
Dinár	176	Loi	86 50
100 osztrák K	23 60	100 Márka	3 50

Hivatalos gabonaárak: dunántuli buza 68.000 — — K. Rozs 48.500 K. Takarmányárpa 40.000 K. Sárpa — — K. Zab 63.000 K. Kukorica 51.500 K. Korpa 31.500 K.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon nagyszámú és jóleső részvételmegnyilvánulásért, mellyel szeretett férjem ill. a jó apa és rokon

DRASKOVITS GÁBOR

vértanú elhunytát által okozott mélységes fájdalommat elviselhetőbbé tenni igyekeztek, nemkülönben mindazoknak, kik koporsóját koszorúval vagy virágokkal díszítették, továbbá az alreálisok igazgatóságának és személyzetének, az elhunyt 83-as bajtársainak és a rokkant-egyletnek és mindenkinek, aki öt pihenő helyére elkíserte, ezuton mindunk meleg és halás köszönetet

Köszeg, 1923. július hó 26-án

özv. Draskovits Gaborne és gyermekei.

Nyilttér*)

Tudomásunkra jutott, hogy az elmúlt vasárnap tartott tüszőtő mulatságon a vendégek az elfogyasztott ételekért és italokért a megállapított áraknál jóval többet fizettek.

Kijelentjük, hogy ez a vendégek zsebére menő zsarolás, a kiszolgált pincérek egyéni tulajdonságából származik, ez a mi tudunk nélkül történt, — dacára a munka megkezdése előtti szigorú figyelmeztetésünkre, — egyes ételek és italokért az általunk megállapított áraknál 30 sőt 50 százalékkal is többet számítottak, természetesen a saját zsebére.

Kijelentjük továbbá azt is, hogy az ilyen eset a jövőben előfordulni nem fog, az ilyen zsebre vadászó személyek a mi üzletünkben többet dolgozni nem fognak. Kérjük a n. é. közönséget, hogy a jövőben a kerthelyiségben kifüggesztett árlap szerint fizessen és minden legkisebb visszaélést azonnal hozza a tulajdonosok tudomására.

A n. é. közönség szíves jóindulatát továbbra is kéri

Trattner Testvérek
sörkertői bérlők.

*)Az e rovatban közöltékért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

165 923. sz.

Pályázati értesítés.

A m. kir. államvasutak közlekedési igazgatósága az intézet (180—200 személy) részére 1923. szeptember 1-től 1924. aug. végéig szükséges:

a) husneműek, b) fűszerfélék, c) tankönyvek és tanszerek, d) rövidáruk és varrodai kellékek, e) apróbb bőrneműek és cipészeti kellékek szállítását kedvezményes áron (10%-os árengedmény) önjuttatással biztosítani. Zárt borítékban helyezőndő ajánlatok f. évi augusztus hó 10-ig az igazgatóságunknál nyújtandók be, ahol a szállítókra vonatkozó részletes feltételek is rövid uton megtehetőek.

Köszeg 1923. július 25-én.

Rodig István
árvaházi igazgató.

HÁZISZOLGA

felvétetik Jeszti Antal
vendéglősnél Köszeg.

Cukrászüzlet-áthelyezés

Szíves tudomására adom a nagyjérdemű közönségnek, hogy Városház-utcában levő

CUKRÁSZ-ÜZLETEMET

f. é. augusztus hó 1-vel a Várkörön levő Kotszondy-féle üzlethelyiségbe helyezem át. A nagyjérdemű közönség további pártfogását kéri Szekér József cukrász.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett jóleányom, ill. nővérünk

Schmall Mária

elhunytát alkalmával jóleső részvetületet fejezték ki, nemkülönben a koszoru és virágadományokért, valamint a temetésen való számos megjelenteknek ezuton mond hálás köszönetet

Köszeg, 1923. július 28-án

özv. Schmall Józsefné és gyermekei.

Egy jó házból való fiú

ANONCNAK
(lehetőleg középiskolával)
AZONNAL FELVÉTEK
e lap nyomdájában. O O O

Szénát veszek

minden mennyiségben.

Frankl Lajos

építési és tűzelőanyagkereskedő Köszeg.

Egy jó házból való értelmes, okos fiut keresek tanulónak. Fesztbaum Géza uri szabó Köszeg. Intézet utca 19 sz. n.

A Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő- és Értékesítő Szövetkezetének közlekedési főkárudájában két fiu, aki legalább négy középiskolai isk. bizonyítvánnyal rendelkezik, jó fizetéssel

gyakornoknak felvétetik

Köszeg, Király-utca 4. (Czeka-ház) Telefon: 13

Kőrishogár

Anyarozs

Hársfavirág minden más gyümölcsnövény a legmagasabb napi áron értékesíthető:

Pantodrog Magyar Gyógynövény r.-t. Budapest, VIII. Baross-u. 13.

FIGYELEM: cégünk nevével visszaélnék azért budapesti irodánkban kőrishogárért 1000, anyarozsért 500, hársfavirágért 200 koronával magasabb árat fizetünk kilogrammonként a napi árnál.

Elektro Bioskop

a „Mulató” nagytermében

Műsor: Vasárnap, július hó 29 én:

A SZERELEM ASSZONYA

Dráma 6 felvonásban.

Ha a lakását vagy butorozott szobáját a nyári szezonra

ki akarja adni, jelentse be
TREMEL KÁROLY
lakásközvetítő irodájában Várkör 31 sz. alatt
Nem fizet érte semmit!

ZSOLDOS TANINTÉZET

a legjobban készít elő magánvizsgákra.

ÖSSZEFOGLALÓ TANKÖNYV

a középiskola négy alsó osztályának tananyaga két kötetben. Megrendelhető Budapest, VII. kerület Dohány-utca 34 szám.

Nem marad jelszó

a többtermelés

ha a Huttvani Növénynevelési Rt.

nemesített őszibuza és rozs

vetőmagjait, mert azok tapasztalat szerint kath. holdanként 150—400 kg. terméstöbbletet biztosítanak. Rendelje meg az őszi vetőmagot azonnal az egyelő-árusító

MAGYAR MAGTENYÉSZTÉSI R.-T.-nél

Budapest, IV., Szép-utca 1.

Telefon: 66—53, 54. Sürgőncim: Granarium.

Ugyanott sajáttenyésztesű és szavatolt fajtiszt, jó-csiraképes gazdasági, konyhakerti és virágmagvak.

Árjegyzék ingyen!